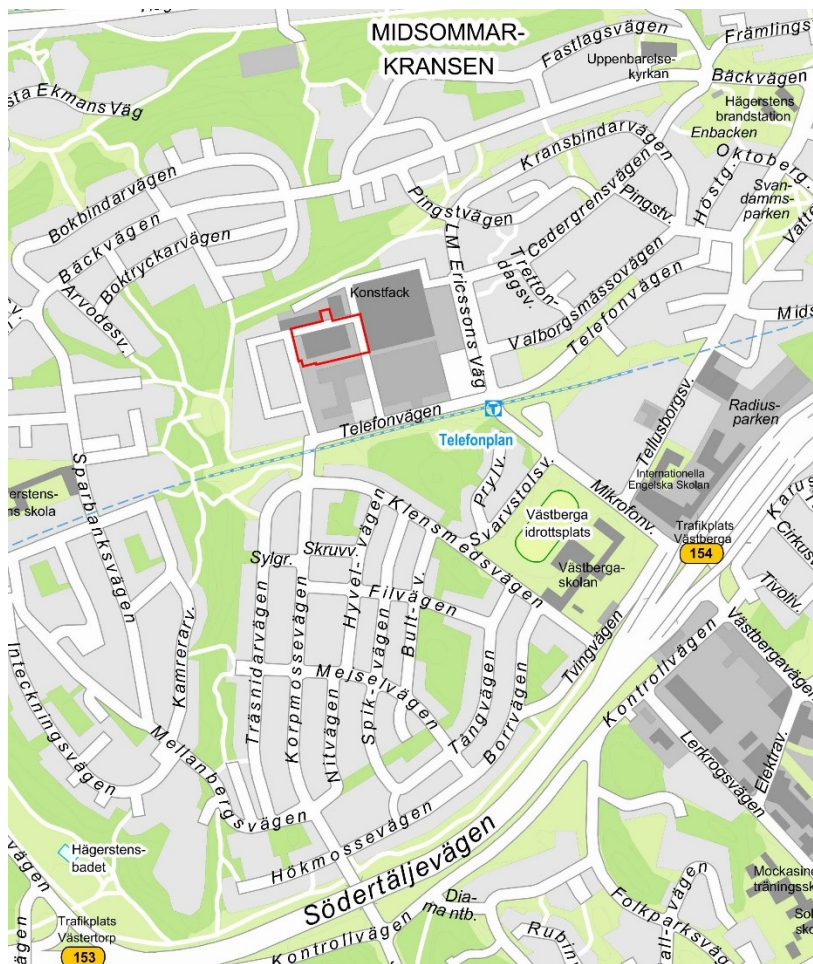

Planbeskrivning

Detaljplan för del av fastigheten

Telefonfabriken 1 i stadsdelen

Midsommarkransen, Dp 2019-05931

Planområdet är markerat med rött

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Planområdet är beläget vid Telefonplan och omfattar del av fastigheten Telefonfabriken 1 som ägs av Fastighets AB Telefonfabriken. Planen syfte är att möjliggöra för fler funktioner inom befintlig byggnad. Planläggningen avser ändrad användning och tillägg av befintliga funktioner så som skola (årskurs 7-9), teater, motions- och idrottsanläggning samt lager utöver dagens utställnings- och evenemangsfunktion. Syftet är även att bekräfta skolgård för befintlig skola inom hus 7 samt säkerställa god tillgång till utemiljö för elever. Befintlig skola har ett tidsbegränsat lov som har löpt ut 2019-10-13. Syftet är således även att bekräfta befintlig verksamhet.

Telefonfabriken med intilliggande LM-staden är klassat som riksintresse för kulturmiljövården. Telefonfabriken är en av stadens mest värdefulla industrihistoriska kulturmiljöer. Hus 9, som planen omfattar, har dock i sig inget större kulturhistoriskt värde.

Planens syfte och huvuddrag

Planen syfte är att möjliggöra för fler funktioner inom befintlig byggnad. Planläggningen avser ändrad användning och tillägg av funktioner så som skola (årskurs 7-9), teater, motions- och idrottsanläggning samt lager utöver dagens utställnings- och evenemangsfunktion. Syftet är även att bekräfta skolgård för befintlig skola inom hus 7 samt säkerställa god tillgång till utemiljö för elever. Befintlig skola har ett tidsbegränsat lov som har löpt ut 2019-10-13. Syftet är således även att bekräfta befintlig verksamhet.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL eller MB att en miljöbedömning behöver göras.

Tidplan

Samråd	november/december 2019
Granskning	Maj/juni 2020
Antagande	kvartal 3, 2020

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Planens syfte och huvuddrag	2
Miljöbedömning	2
Tidplan	2
Inledning	4
Handlingar	4
Planens syfte och huvuddrag	4
Plandata	4
Tidigare ställningstaganden	5
Förutsättningar	7
Natur	7
Hydrologiska förhållanden	8
Dagvatten	9
Befintlig bebyggelse	9
Landskapsbild/stadsbild	12
Kultuhistoriskt värdefull miljö	13
Offentlig och kommersiell service	14
Gator och trafik	15
Störningar och risker	16
Planförslag	17
Bebyggelse	18
Gator och trafik	19
Teknisk försörjning	20
Konsekvenser	22
Undersökning om betydande miljöpåverkan	22
Miljökvalitetsnormer för vatten och översvämningsrisk	23
Kultuhistoriskt värdefull miljö	23
Störningar och risker	23
Ljusförhållanden och lokalklimat	25
Barnkonsekvenser	25
Tidplan	25
Genomförande	25
Organisatoriska frågor	25
Verkan på befintliga detaljplaner	25
Fastighetsrättsliga frågor	26
Ekonomiska frågor	26
Tekniska frågor	26
Genomförandetid	27

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är

- *Dagvattenutredning (Tyréns, 2019-20-04, reviderad 2020-06-18)*
- *Miljöteknisk undersökning (Structor, 2019-10-17, reviderad 2020-05-07)*
- *Barnkonsekvensanalys (Ramboll, 2019-09-30)*
- *Rapport- Mätning av radon (Radonova, 2020-03-13)*
- *Solstudier (ÅWL, 2019-09-09)*

Övrigt underlag

- *Parkeringsredovisning*

Medverkande

Planen är framtagen av Tara Nezhadi på stadsbyggnadskontoret i samarbete med Nils Hellblom på lantmäterimyndigheten, Anne Lindell på stadsmätningen och Karl Malmberg på Miljöförvaltningen.

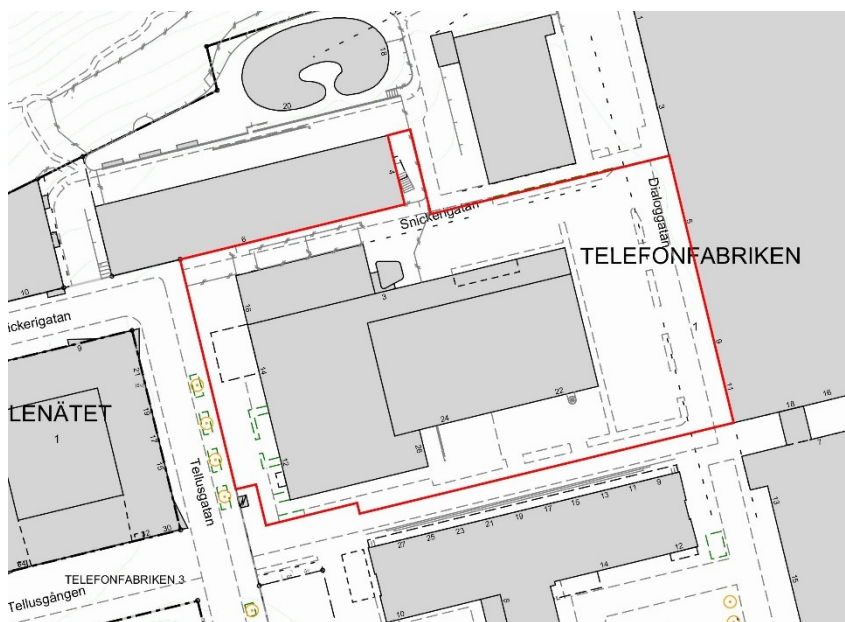
Planens syfte och huvuddrag

Planen syfte är att möjliggöra för fler funktioner inom befintlig byggnad (hus 9). Planläggningen avser ändrad användning och tillägg av befintliga funktioner så som skola (årskurs 7-9), teater, motions- och idrottsanläggning samt lager utöver dagens utställnings- och evenemangsfunktion. Skolgården utökas med cirka 400 kvadratmeter öster och väster om befintlig skolgård för att säkerställa en god utemiljö. Planen bekräftar även skolgården tillhörande befintlig skola inom hus 7.

Plandata

Läge, areal, markägförhållanden

Planområdet omfattar cirka 9500 kvm av fastigheten Telefonfabriken 1 och är beläget vid, Tellusgången 22-26/Tellusgatan 12-16, i stadsdelen Midsommarkransen. All mark inom planområdet ägs av Fastighets AB Telefonfabriken.

Utdrag ur baskarta

Flygfoto från söder

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Översiktsplanen beskriver ett snabbt växande Stockholm med starkt fokus på en jämn fördelning av stadskvaliteter över hela staden.

Planområdet anger området som ”stadsutvecklingsområde – komplettering (stora stadsutvecklingsmöjligheter)”. Det innebär ett område med blandad stadsbebyggelse där omfattande komplettering föreslås. Området kan kompletteras med bostäder, service, verksamheter, gator, parker, kultur och idrottsytor. Att förstärka de gröna kvaliteterna och säkerställa funktioner som skolor och förskolor, är en viktig del i stadsutvecklingen.

Komplettering ska göras med utgångspunkt i kunskap om nuvarande karaktär, kvaliteter och behov.

Midsommarkransens kopplingar till Liljeholmen och Årstaberg bör stärkas liksom det prioriterade strategiska sambandet från Telefonplan över Solberga och Älvsjö.

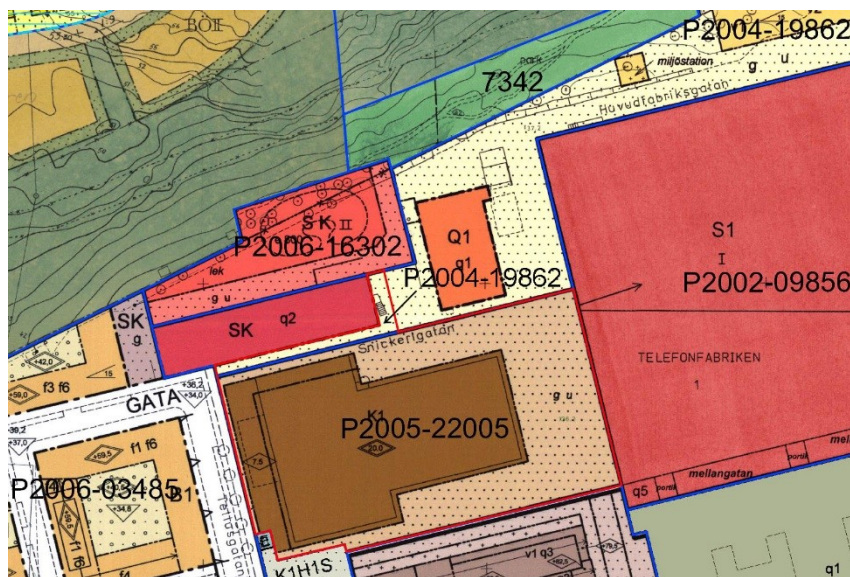
Program

Enligt programmet för Telefonplan, godkänt av stadsbyggnadsnämnden november 2014, föreslås en ny karaktär för området där icke störande verksamheter och bostäder integreras i möjliga lägen. Programmet la fast en övergripande struktur för gator, parker, torg och bebyggelse i stadsdelen. I programmet föreslås att tunnelbanediket partiellt däckas över. Funktioner som skola, teater, motions- och idrottsanläggning samt lager i den aktuella byggnaden ligger i linje med näringslivets nyttjande av området.

Detaljplan

Gällande detaljplaner är P2005-22005, lagakraftdatum 2007-07-13 och P2004-19862 lagakraftdatum 2007-05-03. P2005-22005 medger utställnings- och evenemanglokal, kontor, restaurang eller liknande. Verksamheten får inte vara störande eller innebära risker eller föroreningar. Handel medges till en yta av max 600 kvm. P2004-19862 inom planområdet medger mark som ej får bebyggas, med undantag för stödmur, trappa och dylikt för bostadsändamål.

Beslut om tidsbegränsat lov för skoländamål fattades 2014-03-18. Lovet löper ut 2019-10-13.

Gällande detaljplaner

Kommunala beslut i övrigt

Startpromemoria

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 23 maj 2019 om uppdrag till stadsbyggnadskontoret att påbörja planarbetet med ett tillägg av funktioner så som skola, teater, motions- och idrottsanläggning samt lager utöver dagens utställnings- och evenemangsfunktion.

Riksintressen

Telefonfabriken med intilliggande LM-staden är klassat som riksintresse för kulturmiljövården. Telefonfabriken är en av stadens värdefulla industrihistoriska kulturmiljöer. Hus 9 (byggnad inom aktuell plan, byggd 1991) befinner sig inom blåmarkerad fastighet men är ej klassificerad.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att förslaget inte påverkar riksintressets uttryck på något sätt som skulle kunna innebära skada då planen innebär inga yttre ändringar.

Förutsättningar

Natur

Mark och vegetation

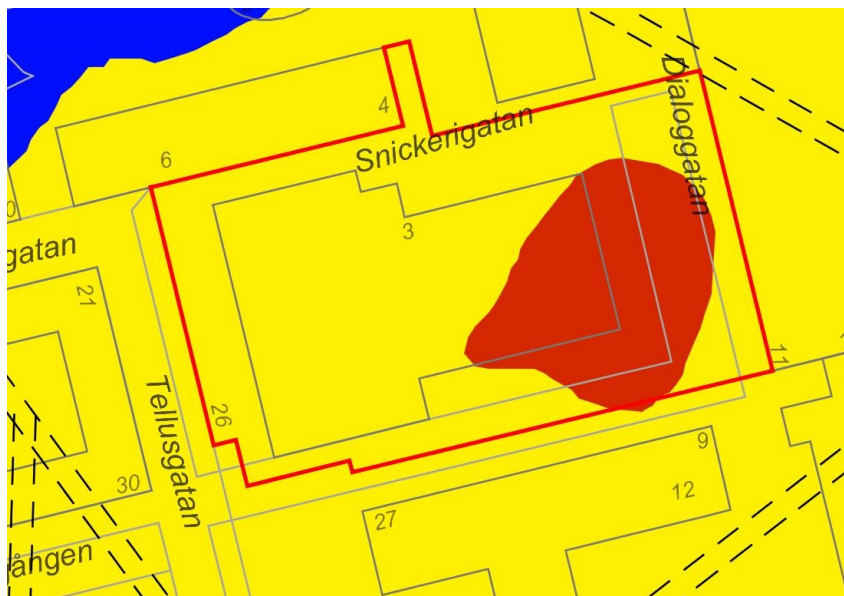
Enligt Stockholms grönkarta har området mycket begränsad friytetillgång. Planområdet består idag till största delen av hårdgjorda, asfalterade ytor belagda med betongplattor. Längs med LM Ericssons väg /Telefonvägen finns en remsa med grön förgårdsmark med träd (lindar).

Rekreation och friluftsliv

I planområdets närhet finns ett antal parker och lekplatser. Cirka 250 meter nordost om planområdet ligger Lurparken, en lekplats inom grönområdet LM-Skogen. Väster om Telefonfabriken 1, inom ca 200 meter ligger Teaterparken. Söder om Telefonvägen ligger Västbergaskogen. Ytterligare en bit söderut ligger Västberga IP.

Markförhållanden

Enligt SGU:s jordartskarta består planområdet av glacial lera och berg i dagen.

Utdrag ur byggnadsgeologisk karta

Markradon

Mätning har genomförts med korttidsdosor under 30 dagar vilket ger ett mellanting mellan långtidsmätning och korttidsmätning. Medelvärde totalt är 120 Bq/m³, för bottenplan 145 Bq/m³ och för lokaler på plan två 95 Bq/m³.

Hydrologiska förhållanden

Översvämningsrisker

Enligt skyfallskartering utförd av Stockholm Vatten och Avlopp riskerar gator i planområdet att översvämmas upp till 0,3 m vid skyfall med återkomsttiden 100 år. Detta gäller främst i en lågpunkt i korsningen mellan Dialoggatan och Tellusgången. Dagvattnet i lågpunkten väntas dock avrinna via omgivande gator innan vattennivån når upp till dessa nivåer.

Vattenskyddsområde

Byggnaden är ansluten till befintligt ledningsnät. Planområdet ingår i ett geografiskt område där dagvatten leds till Henriksdals reningsverk via ett s.k. kombinerat ledningsnät för både dag- och spillvatten. Dagvattnet blir en del i reningsverkets processvatten som efter rening leds till Saltsjön.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för Strömmen. Ekologisk status för Strömmen (SE591920-180800) har bedömts till otillfredsställande (förvaltningscykel 2). Anledningen är primärt övergödning. Kemisk status har bedömts ej uppnå god status. Ämnen som inte uppnår god kemisk status i

vattenförekomsten är polybromerade difenyletrar (PBDE), PFOS, bly, antracen och tributyltenn.

Miljö kvalitetsnormen har bestämts till måttlig ekologisk status till år 2027 och god kemisk status med tidsfrist för antracen, bly och tributyltenn till år 2027.

Dagvatten

Dagvatten från planområdet leds idag bort i det kombinerade avloppsnätet, tillsammans med avloppsvatten från bland annat hushållsvatten, till Henriksdals reningsverk. Från reningsverket släpps det sedan ut i vattenförekomsten Strömmen.

Befintlig bebyggelse

LM Ericssons fabrik uppfördes mellan åren 1938- 1940. Den ljusa fabriksbyggnaden, ritad av Ture Wennerholm enligt funktionalismens ideal, var en mönsteranläggning för sin tid. I anslutning till fabriken uppfördes LM-staden med ett 60-tal smalhus innehållande arbetarbostäder och butiker samt Midsommargården, en liten centrumanläggning med social service och butiker kring en torgyta. LM-staden tillsammans med fabriksområdet och Midsommargården utgjorde ett eget modernistiskt brukssamhälle.

År 2000 minskade Ericsson sin verksamhet inom fastigheten. Parallellt med Ericssons minskning flyttade andra verksamheter till fastigheten. Den största var Konstfack , som flyttade in hösten 2004. Höglagret (Hus 9) som är aktuellt i planförslaget byggdes 1991 och har tidigare varit lagerbyggnad för Ericssons verksamhet. Hus 9 är en byggnad med generös takhöjd och möjlighet till flexibla lokaler. Takutformningen har en särpräglad karaktär med sitt svagt bågformade tak. 2007 upprättades en detaljplan som möjliggjorde en om- och tillbyggnad och ändrad användning från industriändamål till utställnings- och evenemangslokal.

Idag ingår Höglagret (Hus 9) i det kluster av verksamhets- och utbildningslokaler som utgör centrala Telefonplan och Konstfackområdet. Byggnaden är en nyare industribyggnad och står på den hårdgjorda/asfalterade yta som präglar karaktären i utemiljön i detta tidigare industriområde. Flera entréer finns till de olika verksamheter som inryms i byggnaden, bland annat en skola på tidsbegränsat lov.

Befintlig skolverksamhet (Vittraskolan). Vittra Telefonplan är en skola med verksamhet från årskurs F-9 fördelat över 3

byggnader. Vittraskolan årskurs 7-9 med cirka 70 elever är verksam på våning 2 i hus 9.

Den befintliga skolgården för årskurs 7-9 inom planområdet är cirka 650 kvm vilket genererar cirka 9 kvm per elev i skolgårdsyta. Skolgården är liten, hårdgjord och i behov av underhåll och kompletteringar med lekställningar. Då skolgården innehåller begränsade möjligheter till lek och grönyta används skogen och lekplatser i närområdet av eleverna.

Flygfoto från norr

Befintlig byggnad inom aktuell plan vy från Dialoggatan

Vitraskolan årskurs 7-9 är verksam på våning 2 i hus 9 vy från Tellusgatan

Entré till skolan. Skolgård, en liten, hårdgjord och saknar grönska

Skolgården från vändplanen vid Tellusgatan

Befintlig bollplan, vy från Dialoggatan

Landskapsbild/stadsbild

Telefonplan ligger på en plan markyta med kringliggande naturmark längs en höjdrygg mot Hägerstensåsen. Platsen omges av bebyggelseområden med en sinsemellan sammanhållen karaktär.

Telefonfabrikens storskaliga fabriksbebyggelse, smalhusområdet inom LM – staden/Gamla Midsommarkransen samt nyare kvartersbebyggelse och ombyggda äldre industrikvarter längre söderut längs Mikrofonvägen och Tellusborgsvägen.

Fabriksbyggnaderna från 1938-40 med tidstypiska fasader med tydlig funkiskaraktär är välbevarade. Senare tillkomna fabriksbyggnader är tydligt urskiljbara genom andra material och högre volymer. Inom området ändras karaktären till en tätare struktur med mindre stadsrum och gränder. Ny bebyggelse som uppförts i området sedan 2007 har i skala anpassats till fabriksområdet. Högre byggnader har uppförts i den västra delen och lägre bort vid LM Ericssons väg. Smalhusområdet LM-staden på andra sidan LM Ericssons väg är välbevarat med enhetliga, ljusa, putsade fasader och naturkaraktär.

LM Ericssons fabriksanläggning med Designens hus till höger i bild

LM-stadens smalhusområde och LM Ericssons väg med fabriksområdets gröna förgårdsmark. Vy från söder

Bostäder i anslutning till skolan. Ny bebyggelse från 2007 har i skala anpassats till fabriksområdet. Väster om planområdet vid Tellusgatan.

Kulturmiljö

LM-Ericssons fabrik och bostäderna i LM-staden är av riksintresse för kulturminnesvården. Det är ett bostadsområde med enhetliga flerbostadshus med nära anknytning till LM Ericssons nyetablerade fabriker, vilket speglar funktionalismens och 1930-talets strävanden inom arkitektur och planering med bostadssociala ambitioner. Anläggningen finns med på riksantikvarieämbetets lista över landets tolv viktigaste industriminnen.

Fastigheten Telefonfabriken är blåklassad men hus 9, som planen omfattar, har dock i sig inget större kulturhistoriskt värde. Blått är den högsta klassen och omfattar bebyggelse av synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Hus 9 (byggd 1991) befinner sig inom blåmarkerad fastighet. Dock är byggnaden i sig streckad vilket anges för ej ännu klassificerade hus.

Offentlig och kommersiell service

Skola

Befintlig skola (Vittra) ligger inom planområdet. I närområdet finns Västbergaskolan med årskurserna F-9, cirka 500 meter från planområdet samt Internationella Engelska skolan (årskurs 7-9) cirka 600 meter från planområdet. Den närmaste förskolan ligger norr om hus 7 inom fastigheten Telefonfabriken 1.

Sjukvård

Telefonplans Vårdcentral (inom cirka 150 meter) är den närmaste vårdcentralen. I Liljeholmen finns en närakutmottagning. Närmaste sjukhus är Södersjukhuset, inom cirka 5 kilometer.

Centrum

I direkt anslutning till planområdet i Telefonfabriksområdet finns restauranger, bostäder, studentbostäder och kontor. Tunnelbanan

och ett mindre centrum (bibliotek, restaurang, mataffär m m) finns på promenadavstånd, ca 400 meter från planområdet. Västberga idrottsplats ligger inom gångavstånd från planområdet. Här finns både en fullstor fotbollsplan och löparbana. Även Hägerstensåsens bollplan ligger inom 800 meter avstånd väster om planområdet..

Gator och trafik

Gatunät

Området angörs från Telefonvägen genom Dialoggatan som är en lokalgata inom kvartersmark. Industriområdet bestod tidigare av ett så kallat industrigolv (mångfunktionell asfaltsyta). I samband med uppförande av nya bostäder väster om planområdet byggdes Tellusvägen som kopplar fabriksområdet till Telefonvägen. Området har mycket god tillgänglighet både för biltrafik och kollektivtrafik med sin närhet till Telefonplans tunnelbanestation (400 meter) och E4/E20.

Biltrafik

Det finns cirka 80 parkeringsplatser inom planområdet för befintliga verksamheter inom fastigheten Telefonfabriken 1. Parkeringssituationen för närvarande på Telefonfabriken är den att befintliga parkeringsplatser ej helt nyttjas till fullo.

Gång- och cykeltrafik

Telefonplan är ett område med flera gång- och cykelvägar som är separerade från biltrafik. Inom närområdet finns ett nät av lokala gång- och cykelbanor. På Telefonvägen finns enkelriktade cykelbanor på båda sidor av vägen. På Tellusborgsvägen, som utgör en koppling mellan Hägerstensvägen i norr och Södertäljevägen i söder, finns det dubbelriktade separerade cykelbanor på båda sidor av vägen fram till och med Svandammsparken. Längs västra sidan om Mikrofonvägen är det enkelriktad cykelbana från Svarvstols-vägen till Södertäljevägen (E4/E20). Inom parkstråket i norr och väster finns ett gång- och cykelstråk.

Kollektivtrafik

Området har mycket god tillgänglighet både för biltrafik och kollektivtrafik med sin närhet till Telefonplans tunnelbanestation och E4/E20. Det finns flertalet bussar som avgår från Telefonplan. De trafikerar sträckningar mellan Älvsjö, Bagarmossen och Gröndal

Störningar och risker

Farligt gods

Planområdet ligger inte i närheten av några särskilt utpekade riskkällor. Närmaste rekommenderade led för farligt gods är E4/E20 Södertäljevägen, omkring 800 meter från planområdet.

Förorenad mark

Inom området har Ericsson bedrivit verksamhet och föroreningar med koppling till tidigare historisk hantering av lösningsmedel (trikloreten) för bl a kretskortstvätt. Spill från tri-hanteringens förekommer i grundvatten.

Inom fastigheten har föroreningar påträffats och området har klassats som potentiellt förorenat område, riskklass 1, enligt Länsstyrelsen. Verksamheter som förekommit inom området har bland annat inneburit ytbehandling av metaller, elektrolytiska/kemiska processer, drivmedelshantering, elektrokemisk industri samt verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel (Stockholms stad, 2019). I intilliggande områden har föroreningar även påträffats i grundvattnet (Stockholm stad, 2019) varför infiltration av dagvatten i området bedöms vara olämpligt eftersom detta kan bidra till spridning av föroreningarna.

Tidigare utredningar (Golder, Structor, Iterio) visar samtliga på en pågående strömningsriktning i sydlig riktning från Hus 01 (Konstfack). Bedömningarna baseras på grundvattennivåer, bergnivåer och topografiska underlag. Berget har en lågpunkt

under kv Kobra (direkt söder om tidigare parkering/tennisbana och norr om tunnelbanans sträckning). Från den lågpunkten fortsätter spridning sedan söderut mot villaområdet och E4:an i söder.

Luftkvalité

Miljökvalitetsnormen för luft klaras för planområdet. Halten av partiklar PM10 är 20-25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dygnsvärde) att jämföra med miljökvalitetsnormen 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Halten av kvävedioxid är 24-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dygnsvärde) att jämföra med miljökvalitetsnormen 60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Buller, vibrationer

Beräknade ljudnivåer uppfyller Boverkets vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolors utemiljö utan några åtgärder. Ekvivalentnivåerna understiger riktvärdena med cirka 5 dBA.

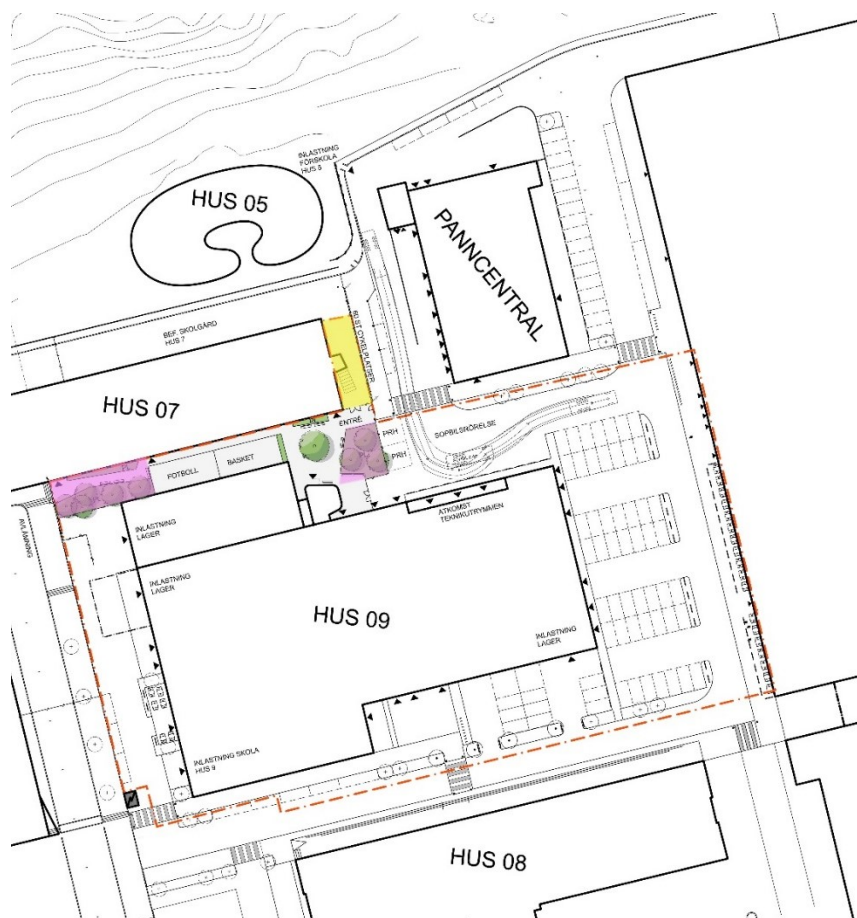
Planförslag

Planen möjliggör för fler funktioner inom befintlig byggnad. Planläggningen avser ändrad användning och tillägg av befintliga funktioner så som skola (årskurs 7-9), teater, motions- och idrottsanläggning (Klättercenter) samt lager utöver dagens utställnings- och evenemangsfunktion.

Detaljplanen innebär utökning av befintlig skolgård för att säkerställa tillgången till en trygg och acceptabel utemiljö. Detta är en förutsättning för att skolanvändningen ska kunna bekräftas i detaljplanen. Skolgårdens yta föreslås utökas med totalt cirka 400 kvadratmeter. Utökningen av skolgård sker väster och öster om befintlig skolgård.

Planen bekräftar även del av befintlig skolgård tillhörande skolan inom hus 7 (Vittraskolan årskurs F-6) som inte har stöd i gällande detaljplan.

Leveranser till skolan och lager sker från Tellusgatan.

Situationsplan. Utökning av skolgård sker väster och öster om befintlig skolgård (områden i lila). Planen bekräftar även del av befintlig skolgård tillhörande skolan inom hus 7 (årskurs F-6) som inte har stöd i gällande detaljplan (området i gult). ÅWL Arkitekter

Bebyggelse

Övergripande

Ingen nybebyggelse planeras inom planområdet. Befintlig bebyggelse har försetts med varsamhetsbestämmelsen k. Med k-bestämmelsen gäller att byggnadens industriella karaktärsdrag, bågformade tak och kulör som ansluter till omgivningen ska bibehållas.

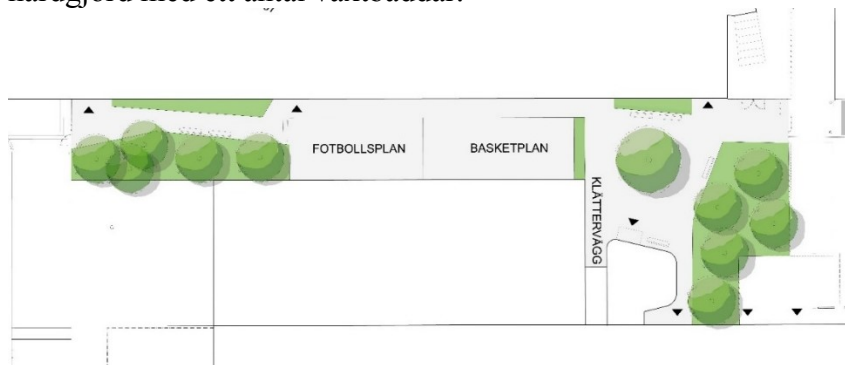
Skolgård

Skolgården utökas från cirka 600 kvm till 1 000 kvm.

Planteringar i form av upphöjda planteringskärl och växtbäddar föreslås. Skolgårdsutökningen innebär att en större del av skolgården är solbelyst.

I närområdet finns flera mindre lekparkar och skogen norr om fastigheten fungerar som ett viktigt komplement till skolgården, som även fortsättningsvis kommer att vara huvudsakligen hårdgjord med ett antal växtbäddar.

Situationsplan över den planerade skolgården. ÅWL Arkitekter

Förslag på åtgärder

I genomförd barnkonsekvensanalys finns förslag på åtgärder som är följande:

- Elevernas önskemål om innehåll på skolgården beaktas. Tydliga rum på skolgården med t.ex. buskar och staket kan utvecklas vidare.
- Olika aktivitetsytor bör bindas samman med logiska gångvägar.
- Gångbanan på Diagonalgatan bör breddas genom flytt av befintlig möblering och befintliga cykelställ.
- Särskilda belysningsåtgärder på skolgården samt på stråk till Populära målpunkter.

Gator och trafik

Gatunät

Befintligt gatunät påverkas inte av planen.

Biltrafik, angöring

Angöring med bil kan ske från Tellusvägen och Dialoggatan. Planförslaget medför inga förändringar i elevernas skolväg. Det finns idag flera alternativa vägar och gångvägar att nå skolområdet på där en gångväg som ligger söder om Konstfacket är helt separerad från övrig trafik med undantag för ett upphöjt övergångsställe invid parkeringen i anslutning till skolan. Majoriteten av eleverna går till och från tunnelbanestation via Dialoggatan. Vid dialogen med elever på skolan är parkeringen oftast halvtom under större delen av dagen med undantag för lunchtid då området har ett antal restauranger i närheten. Detta gör att eleverna ofta

genar över parkeringsytan för att nå skolområdet. Skolan är placerad vid lokalgator vilket ligger i linje med Stockholms stads Plan för säkra och trygga skolvägar (2018).

Vidare är skolgården placerad så att barnen inte behöver korsgator för lek utomhus (såväl skolgården som skogsområdet). Parkeringssituationen är för närvarande på Telefonfabriken att den att befintliga parkeringsplatser ej helt nyttjas till fullo. 12 av de 80 befintliga parkeringsplatserna tas bort för att möjliggöra en större skolgård och vändplan (körbana utan backning) för sopbil. Längst upp på Tellusgatan finns en parkeringsplats för avlämning av barn.

Gång- och cykeltrafik

Befintligt cykelnät påverkas inte av planen. 60 cykelparkeringar anordnas framför hus 7. Dessa förses med ramlås. Det är 100 elever i hus 7 och 70-75 elever i hus 9 totalt 170 elever och 60 cykelplatser.

Tillgänglighet

Den befintliga och planerade skolgården är idag plan och innehåller inga direkta höjdskillnader. Parkeringsplatser för rörelsehindrade (prh på plankartan) ligger cirka 10 meter från entrén.

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning, spillvatten

Befintliga ledningar för vatten och spillvatten påverkas inte av planen.

Dagvatten

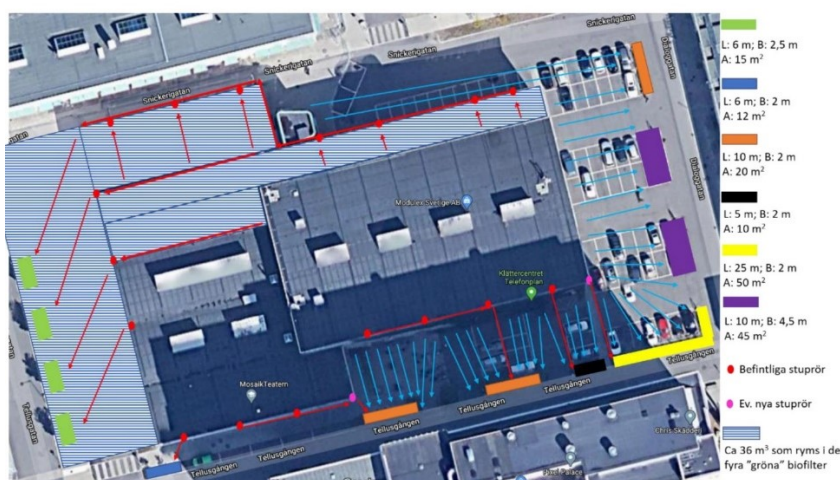
Genomförda beräkningar visar att avrinning och förorenings-transport från Höglagret (Hus 9) inte kommer att påverkas av ändringen i detaljplan. Däremot väntas avrinningen, och därmed även föroreningstransporten, öka till följd av framtida förväntade klimatförändringar.

Inom planområdet finns begränsad yta för fördröjning och rening av dagvattnet eftersom området till ca 50 % utgörs av en byggnad, och resterande markytor i huvudsak är hårdgjorda. Dock finns det ungefär 13-14 planterade refuger jämnt fördelat längs områdets östra, västra och södra gräns.

Genom att följa kravet om fördröjning och rening av 20 mm nederbörd behövs 164 m³ fördröjas. Detta kan åstadkommas genom att ersätta merparten befintliga planterade refuger med dagvattenbiofilter. Eftersom föroreningar har påträffats i marken

är det olämpligt att infiltrera dagvatten i området varför dagvattenbiofiltren rekommenderas anläggas som slutna system.

Genom att anlägga dagvattenbiofilter uppnås en effektiv rening av dagvattnet inom planområdet och de fyra listade mål i Stockholms dagvattenstrategi uppfylls. Ytterligare åstadkommas en reducerad belastning på Henriksdal reningsverk. Därtill möjliggörs för separata dagvattenledningar med utsläpp till Magelungen sjö utan att dennas miljö kvalitetsnormer äventyras.

Skiss över förslag på placering och storlek av dagvattenbiofilter. Ytterligare visas möjlig fördelning av avrinning, där blåstreckad yta genererar ungefär 36 m³ vid 20 mm nederbörd, vilket ryms i de fyra gröna dagvattenbiofilter. Röda pilar visar rinnvägar primärt från takyta till stuprör och ner till dagvattenbiofilter. Blå pilar visar avrinning på asfaltyta från byggnaden och ut mot respektive dagvattenbiofilter. För att anlägga de två lila dagvattenbiofilter kommer fyra p-platser tas i anspråk.

El/Tele

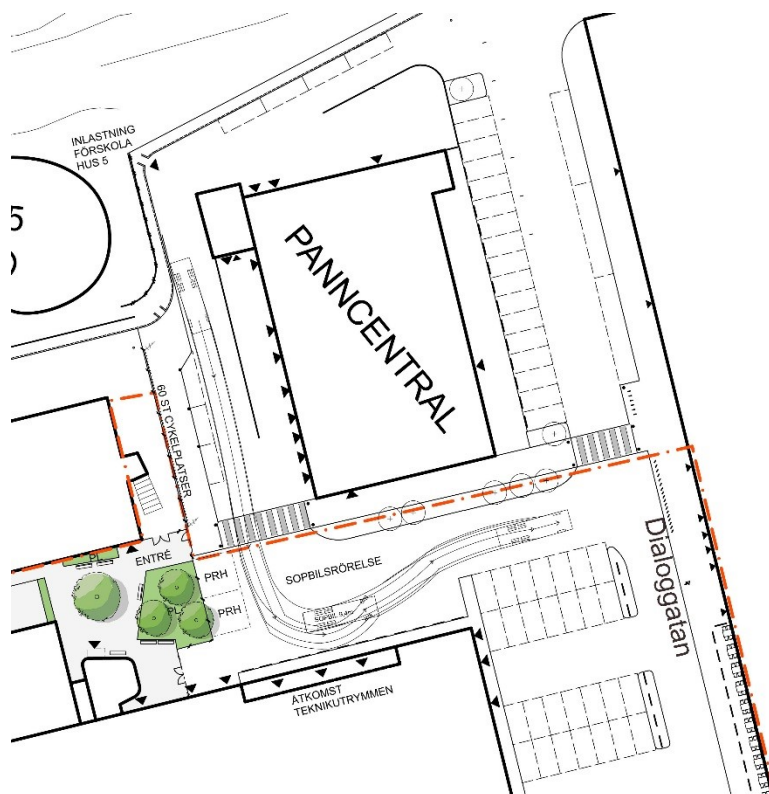
Befintliga ledningar för el och tele påverkas inte av planen.

Energiförsörjning

Befintliga el- och fjärrvärmeledningar påverkas inte av planen.

Avfallshantering

Sop- och miljörum finns på bottenvåningen på hus 9 i anslutning till parkeringsytan. Inga backrörelser behövs för sophämtning. Stadens riktlinjer för avfallshantering avses följas.

Sophämtning sker utan backning. Sopbilen kör runt panncentralen.

Räddningstjänst

Byggnaden har god tillgänglighet och framkomlighet för räddningstjänsten.

Konsekvenser

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL(2010) 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa. De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Miljökvalitetsnormer för vatten och översvämningsrisk

Genom att följa föreslagen dagvattenhantering tas hänsyn till begränsningar inom planområdet samt kravet om att fördröja och rena 20 mm enligt Stockholm stads åtgärdsnivå för dagvattenhantering vid ny- och större ombyggnation.

Ytterligare är föreslagen dagvattenhantering i enlighet med Stockholms dagvattenstrategi eftersom dagvattenbiofilter uppfyller strategins fyra mål genom att förbättra vattenkvaliteten, vara robust och klimatanpassad, vara resurs och värdeskapande samt miljömässig hållbar.

Slutligen kommer föreslagen dagvattenhantering att medföra en reducerad belastning på Henriksdal reningsverk samt möjliggöra för separata dagvattenledningar med utsläpp till Magelungen sjö utan att dennas miljökvalitetsnormer äventyras.

Med anledning av befintlig höjdsättning av planområdet bedöms risken för skador på byggnader till följd av översvämning vara liten. Det bedöms därmed inte som motiverat att genomföra ytterligare åtgärder för hantering av dagvattnet i planområdet. Om området i framtiden ska byggas om föreslås dock att man i samband med ombyggnation ser över höjdsättning av gator för att utesluta instängda områden (lågpunkter) och ytterligare säkerställa ytliga rinnvägar för avledning av dagvatten vid skyfall.

Kultuhistoriskt värdefull miljö

Planförslaget innebär ingen ändring av befintlig byggnad. Genom varsamhetsbestämmelsen k säkerställs att byggandens industriella karaktärsdrag, bågformade taken och kulör som ansluter till omgivningen bibehålls. Därmed antas detaljplaneförslaget inte påverka den kultuhistoriskt särskilt värdefulla helhetsmiljö som Telefonfabriken utgör negativt.

Störningar och risker**Buller och luftkvalité**

Planförslaget bedöms inte innebära några negativa konsekvenser utifrån buller.

Markföroreningar

Den samlade bedömningen, baserat på tidigare utredningar och resultaten från den här utredningen, avseende föroreningar i mark, vatten och luft är att aktuellt planområde med omgivande mark utanför planområdet är tillräckligt undersökt, och att betydande miljö- och hälsorisker ej föreligger. Därmed bedöms

marken inom planområdet vara lämplig för ändamålet utan särskilda villkor eller åtgärder.

Det finns en viss mängd föroreningar i grundvatten inom en del av planområdet. Detta är sedan tidigare känt och miljökontroller pågår inom ramen för andra uppdrag (Ericssons åtagande som verksamhetsutövare). Föroreningarna bedöms ej utgöra en särskild risk för aktuellt planområde, och ändringen av detaljplanen medför heller inte ett försvårande för övervakning och ev. framtida åtgärd av dessa föroreningar i grundvattnet, om sådana behov skulle uppstå.

Inom ramen för miljöutredningen har även ingått att bedöma risker med omgivande markområden uppströms och nedströms aktuellt planområde, med resultatet att påverkansrisk avseende föroreningsspridning från uppströms belägna områden bedöms som ringa/låga baserat på tidigare utredningar. Nedströms planområdet är grundvattnet mer förorenat än inom aktuellt planområde, och källan till föroreningarna har tidigare bedömts härröra från byggnad 01, dvs nuvarande Konstfacks lokaler. Spridningen sker således inte i första hand från aktuellt planområde vid hus 09.

Fördröjningsmagasin eller motsvarande bedöms därmed som den mest rimliga lösningen med tanke på aktuell föroreningsstatus i närområdet nedströms aktuellt planområde.

Resultaten från genomförd luftprovtagning visar att klorerade lösningsmedel från marken ej påträffas inomhus baserat på genomförd provtagning och analys. De enda ämnen som detekteras är spår av toluen och xylen vilka kan härröra från dels avgaser och oljor eller dels från lösningsmedel i tex färg och tuschpennor. Inga av analyserade ämnen överskrider tillgängliga lågrisknivåer enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för inomhusluft inom förorenade områden.

Slutbedömningen är att föreslagen detaljplaneändring kan antas/genomföras utan att förhöjda miljö- och hälsorisker med avseende på föroreningar i mark, grundvatten och luft föreligger.

Stadens bedömning är att markföroreningar inte påverkar nu aktuellt planområde dels utifrån uppmätta mätresultat i planärendet, dels utifrån bedömd spridningsriktning av föroreningar (söderut) enligt vad som uppmäts i pågående kontrollprogram för föroreningarna i området.

Ljusförhållanden och lokalklimat

Skolgårdsutökningen innebär att en större del av skolgården än tidigare ligger i solljus, vilket är positivt för skoleleverna.

Barnkonsekvenser

Planförslaget möjliggör för en utökning av skolgården jämfört med befintlig situation. Däremot uppfylls inte förslaget Boverkets riktlinjer för en god utemiljö. Den mindre storleken på gården innebär att flickors lek riskerar att inte ges utrymme då utformningen domineras av pojkars huvudsakliga lek (fotboll, basket). Skolgården bedöms därför som för liten för att skapa möjligheter för en mer jämställd skolmiljö.

Eleverna har tillgång till friyta i närområdets skog och lekplatser. Målpunkterna kan även nås utan att korsa någon gata. Grönska kan inte säkerställas på skolgården mer än genom upphöjda planteringskärl och växtbäddar vilket ger en hårdgjord miljö för eleverna.

Behovet av skolplatser i detta läge väger tyngre än att uppfylla Boverkets riktlinjer, särskilt då verksamheten redan är etablerad.

Tidplan

Under förutsättning att erforderligt underlag för detaljplanens framtagande levereras enligt uppsatt projekttidplan, samt att det under planprocessen inte tillkommer nya omständigheter som inte kunnat förutses, bedöms följande tidplan kunna realiseras:

Samråd	november/december 2019
Granskning	maj/juni 2020
Antagande	kvartal 3, 2020

Genomförande**Organisatoriska frågor****Ansvarsfördelning**

Stadsbyggnadskontoret upprättar detaljplan med tillhörande handlingar och svarar för myndighetsutövningen vid granskning av bygglov och bygganmälan. Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar drift och skötsel av bebyggelse och anläggningar på kvartersmark.

Verkan på befintliga detaljplaner

Planförslaget innebär att befintlig detaljplan P2005-22005, lagakraftdatum 2007-07-13 upphör i sin helhet och detaljplan

P2004-19862 lagakraftdatum 2007-05-03 upphör inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastigheter och ägoförhållanden

Planområdet omfattar cirka 9800 kvm av fastigheten Telefonfabriken 1. All mark inom planområdet ägs av Fastighets AB Telefonfabriken.

Användning av mark

Detaljplanen redovisar användningen C1 för centrumändamål, K för kontor och S för skola.

Fastighetsbildning

För planens genomförande krävs ingen fastighetsbildning. Möjlighet till tredimensionell fastighetsbildning finns i vissa delar, prövning av lämplighet med mera prövas av lantmäterimyndigheten vid lantmåteriförrättning.

Rättigheter

Inom planområdet finns inga befintliga inskrivna rättigheter. Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar har avsatt (u). Rätten kan säkras genom inrättande av servitut eller ledningsrätt.

Behov av rättigheter prövas i samband med fastighetsbildningen i lantmåteriförrättning. Några rättigheter bedöms inte behöva inrättas för planens genomförande.

Vid bildande av tredimensionellt avgränsad fastighet krävs att ett flertal rättigheter inrättas.

Ekonomiska frågor

Vatten och avlopp

Byggnaden är redan ansluten till vatten och avlopp.

El och tele m.m.

Ledningar för el och tele finns redan ansluten till fastigheten.

Kostnader för miljöskyddsåtgärder

Bedöms ej aktuellt, men bekostas i förekommande fall av byggaktören.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Ledningar för vatten och avlopp finns framdragna till fastigheten

Dagvatten

Dagvatten från kvartersmark ska fördröjas och renas innan avledning sker till dagvattenledning. Dagvatten ska omhändertas enligt Stockholm stads dagvattenstrategi.

El/Tele

Ledningar för el och tele finns redan ansluten till fastigheten.

Fjärrvärme

Ledningar för fjärrvärme finns redan ansluten till fastigheten.

Genomförandetid

Genomförandetiden slutar fem år efter det att planen vunnit laga kraft.